

УВОД

Јапанци признају да постоје само два захтева која треба испунити да би се имало вођство. Један од њих је да се прихвати да висок положај не доноси привилегије већ намеће одговорности.

Постоји неколико дефиниција повреда на раду, али је нама најприхватљивија она дата у Закону о основама пензијског и инвалидског осигурања, која каже да се повредом на раду сматра она повреда запосленог која се догоди у просторној, временској и узрочној повезаности са обављањем посла по основу кога је осигуран, а проузрокована непосредним и краткотрајним механичким, физичким или хемијским дејством, наглим променама положаја тела, изненадним оптерећењем тела или другим променама физиолошког стања организма при чему се подразумева повреда задобијена и на најкраћем, очекиваном путу од посла до куће и обрнуто¹

Закон о безбедности и здрављу на раду Републике Србије који је актуелан последњих година, посебну важност поклања превенцији професионалног трауматизма којим се баве специјалисти медицине рада и инжењери за безбедност и заштиту на раду. Професионални трауматизам се увек може догодити на оним радним местима која су иначе са повећаним ризиком (утврђена Актом о процени ризика), а на којима нису спроведене мере смањивања ризика на најмању могућу меру. Узроци могу бити и ограничена радна способност радника² или недовољна обученост, а који је распоређен на за њега ризично радно место.

Према принципима Уједињених нација, Светске здравствене организације (СЗО) и Међународне организације рада (МОП) безбедност и заштита здравља на раду схвата се темељним правом човека, јер сваки грађанин у свету има право на здрав и безбедан рад и на радну средину која му омогућава социјално и економски продуктиван живот. Здравље на раду и здрава радна средина спадају у највредније садржаје сваког појединца, сваке заједнице и сваке земље. Због наведеног, циљ безбедности и заштите здравља на раду није само осигурање здравља запослених и очување добара, већ и пружање позитивног доприноса продуктивности, квалитету производа, радној мотивацији, радном задовољству и свеукупном квалитету живота појединца и друштва.

Систем безбедности и здравља на раду у Републици Србији уређен је Законом о безбедности и здрављу на раду као посебним законом за ту област. Међутим, систем безбедности и здравља на раду има подршку и у Закону о раду, Закону о здравственој заштити, Закону о здравственом осигурању, Закону о пензијском и инвалидском осигурању, Закону о општој безбедности производа и многим другим законима, техничким прописима и стандардима којима се остварују безбедни и здрави радни услови. Такође, у циљу примене и извршавања Закона о безбедности и здрављу на раду донети су следећи поцаконски прописи – правилници. Осим тога, у систему БЗНР примењују се и посебне мере као што су правна правила и опште признате мере којима се обезбеђује безбедност и здравље запослених на раду. У законодавном систему БЗНР примењују се тридесет и два поцаконска прописа који садрже опште и посебне мере, а које се примењују као правна правила у разним врстама делатности и у различитим технолошким процесима.

¹ М. Савић. Професионални трауматизам. У: А. Видаковић и сарадници. Медицина рада. Београд, 1997.

² К. Т. Palmer, R. A. F. Cox, I. Brown. Fitness for work, the medical aspects. 4th ed. New York: Oxford University Press, 2007:

Као најзначајнија законска и морална обавеза послодавца је да за сва радна места донесе, у писаној форми, Акт о процени ризика. Послодавац је дужан да за свако радно место изврши процену ризика и да, на основу ње, предузме све мере како би заштитио запослене од повређивања, професионалних обољења и обољења у вези са радом.

1. Безбедност и здравље на раду

1.1. Политика и стратегија ЕУ у области безбедности на раду

Од краја седамдесетих година прошлог века, створен је значајан опус законодавства који за циљ има подизање стандарда безбедности и здравља на раду.

Основни документ у овој области је Директива Савета 89/391/ЕЕЦ о увођењу мера за подстицање побољшања безбедности и здравља запослених на раду, која уводи обавезу процене ризика. Да би се ова обавеза остварила на најбољи начин, Агенција за јавно здравље и безбедност на раду у Луксембургу изградила је смернице за њену примену. Смернице су намењене државама чланицама ЕУ да их користе или прилагоде по властитом нахођењу, како би пружиле савете послодавцима, запосленима и другим заинтересованим странама у решавању практичних аспеката примене захтева за процену ризика садржаног у Директиви Савета 89/391/ЕЕЦ.

Политика Европске уније у области безбедности и здравља на раду промовише „добробит на раду“, односно физичку, моралну и социјалну добробит, а не нешто што се мери само непостојањем незгода, односно непостојањем повреда, професионалних обољења и болести у вези са радом. То значи да сама политика мора да тежи побољшању сопственог квалитета, што повлачи за собом два основна захтева.³

1. Потребно је да се комбинују разна средства и да се пронађе основ у обимном законодавству које је настало у деценијама примењивања, при чему директива 89/391 треба да служи као водилја, јер се у њој даје предност превенцији. Такође, политика ЕУ мора да буде заснована на искуству разних програма из ове области. Међутим, у свету рада који се стално мења потребно је промовисати прогресивне приступе, уз истовремено повећавање знања и подизање нивоа свести свих учесника у процесу рада.
2. Да би се ово постигло, морају бити укључени сви учесници као што су државни органи, социјални партнери, компаније, осигуравајућа друштва у оквиру „доброг поступања“ на основу универзалног учешћа.

У утврђивању Стратегије Заједнице за безбедност и здравље на раду за период од 2002 – 2006. године примењена су четири водећа принципа: превенција, укључивање свих заинтересованих страна, одговорност и остварљивост.

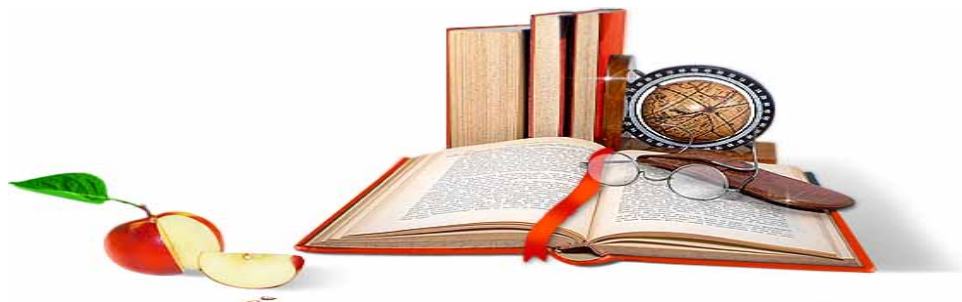
Основне одлике Стратегије су:

- Усвајање глобалног приступа добробити на раду, водећи рачуна о променама у свету рада и појави нових ризика. Безбедност на раду и здраво радно окружење су притом схваћени као кључне компоненте стратегије.

³ Стратегија безбедности и здравља на раду у Републици Србији за период од 2009. до 2012., „Сл. гласник РС“, бр. 500-2237/2009

[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

**RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI
MATERIJALI.**

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

WWW.MATURSKI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA MATURSKIRADOVI.NET@GMAIL.COM